

KIADJA AZ »ORSZÁGOS HALÁSZATI EGYESÜLET«

Megjelenik egyelőre minden hó közepén.
Az ORSZÁGOS HALÁSZATI EGYESÜLET tagjai ingyen kapják.
Nemtagoknak előfizetési díj:
Egész évre 6 korona, fél évre 3 korona és évi 30 K drágasági felár.

Szerkeszti: RÉPÁSSY MIKLÓS.

Szerkesztőség: Budapest, Földmív. minisztérium (V., Országház-tér II. sz., II. em.).
A lapra vonatkozó mindenemű közlemények a szerkesztőséghez intézendők.
Hirdetéseket a lap számára a „Pátria” r.-t. Budapest, Üllői-út 25. vesz fel.

TARTALOM: Olvasóinkhoz. — Hivatalos rész. — Halászati ügyekben a minisztériumi szakközegek eljárása s igénybevétele. — Néhai Daday Jenő hydrobiológiai gyűjteményeinek és magánkönyvtárának sorsa. — Horgászat. — Társulatok. Egyesületek. — Vegyesek. — Hivatalos árjegyzés. — Hirdetések.

Olvasóinkhoz.

A »Halászat« életében ismét új korszak kezdődik: f. év július havától kezdve megint az Országos Halászati Egyesület kiadásában jelenik meg.

Az egyesület újjáalakulása idején 1912-ben adta át a lap kiadásának jogát a m. kir. földmívelésügyi minisztériumnak; a minisztérium gondoskodott is a lap megjelenéséről s — különösen az utóbbi évekre gondolva — igen nehéz, válságos időszakon segítette keresztül.

Ezért mindenesetre hála s köszönet illeti részünkről. A szerencsétlen háború következményeképp beállott nehéz viszonyok között azonban az állam többé ilyen áldozatokat nem hozhat. Ezt az 1920/21. költségvetési év befejeztével tudomására hozta a miniszter úr az Országos Halászati Egyesületnek, kijelentvén ugyanakkor, hogy, ha az egyesület a lapot fenn kívánja tartani, készséggel ruhazza vissza rá a kiadás jogát.

Az egyesület nem habozhatott; az egyetlen magyar halászati szaklap fenntartását, a mely a legfőbb szellemi kapcsolatot alkotja tagjai között, a magyar kultúra becsületbeli ügyének tekintette s a kiadás jogát átvette.

A lap további megjelenésének anyagi feltételeit az egyesület tagjainak áldozatkészsége egyelőre biztosítja.

Az egyesület tagjaihoz, olvasóinkhoz, lapunk barátaihoz ennek kapcsán azonban még egy kérésünk van: támogassák a lapot szellemi erejükkel is.

Ne tartsanak semmit sem csekélységnek, a mi a hazai halászatról szól, a mi azzal összefügg, a mi az e téren folyó munkáról hírt ad. Írják azt meg, a mit e tekintetben a saját körzetükben látnak, megfigyelnek, tapasztalnak — ha rövid néhány sorban is —, hogy mások is tudomást vegyenek róla. Így fogunk az ország halászatáról, halászaink munkájáról képet tudni alkotni, így fogunk egymástól tanulni, így fogunk egymással a legszorosabb érdekközösségbe fűződni.

Akkor lesz a lap igazán mindnyájunk lapja, ha mindnyájan munkatársai leszünk. És akkor aztán méltóan is fogja tudni képviselni a magyar halászat ügyét!

HIVATALOS RÉSZ.

A földmívelésügyi miniszter 1921 évi június hó 23-án 14.530/II. C. sz. a. kelt és valamennyi vármegyei és városi törvényhatósághoz és Budapest székesfőváros tanácsához intézett rendelete.

A vezetésem alatt álló minisztérium halászati ügyekben eljáró szakközegeinek a zárt vizek és kíméleti területek megállapításánál (a halászatról szóló 1888 : XIX. t.-cz. 48. §-a és a végrehajtása tárgyában kibocsátott 5000/1889. sz. rendelet 51. §-a), valamint a vízjogi engedélyezési eljárás során való szakértői működésükért (a vízjogi törvény végrehajtása tárgyában 45.689/1885. sz. alatt kiadott A. R. 8. §-a), továbbá szakképviselői minőségükben való eljárásukért (51.494/1916. II. B. 2. sz. rendelet) f. évi július hó 1-től kezdődő hatálylyal, a felek részéről viselendő s a földmívelésügyi tárca javára eső külön eljárási költségeket állapítok meg. Nevezetesen az utazási költségekre minden külön tárgyalásnál vagy helyszíni szemlénél 200 K átalányösszeg, napidíjakra pedig annyiszor 100 K számítandó fel, ahány napon át a tárgyalás vagy helyszíni szemle tényleg tartott.

A megítélt eljárási díjak beszedésére, illetőleg az állampénztárba leendő beszolgáltatására az állami vízépítési hivatalok hasonló eljárási díjaira vonatkozó rendeletek irányadók. Szabó s. k.

A m. kir. földmívelésügyi miniszter 14.520/1921/II. C. sz. rendelete valamennyi vármegyei és városi törvényhatósághoz.

A vezetésem alatt álló minisztérium ama műszaki szakközegeinek, a kik a halászati igazgatás ügykörében teljesítenek szolgálatot, a közönség részéről való igénybevételeit, folyó évi július hó 1-ével kezdődő hatálylyal, az alábbiak szerint szabályozom.

A szakközegek halászati ügyekben a következő esetekben állanak a közönség rendelkezésére:

1. Mesterséges viszonyok között létesítendő tógazdaságok ügyében, vagy meglévő vizeknél a belterjesebb üzem érdekében megadják a helyszíni vizsgálatokat, a szükséges teendőkre nézve szakvéleményt adnak, megfelelőnek talált viszonyok között a műszaki felvételeket végzik, a terveket s költségvetést elkészítik s a fél költségére történő végrehajtási munkát műszaki szempontból vezetik.
2. Halgazdasági üzemekre vonatkozólag szaktanácsot adnak.

A szakközvegek igénybevételét magánosoknak szabályszerű bélyeggel ellátott kérvényben, hatóságoknak hivatalos megkeresésben kell kérniök.

Az eljáró műszaki *tiszviselők* díjtalanul állanak a közönség rendelkezésére, tehát sem az adott szaktanácsért, sem pedig az általuk végzett utasításokért, felvételekért, tervezésekért, vagy a munkálatok kivitelének vezetéseért és ellenőrzéseért stb. díjazás nem jár, azonban a felvételek és kifizések alkalmával szükséges napszámokat, fuvarokat, karókat stb. az érdekeltek tartoznak díjtalanul rendelkezésre bocsátani és ők tartoznak a felvételeknél és a munkakivitelnél alkalmazott vízmester (halászmester) vagy vízmesternövendék szabályszerű illetményeit az erre nézve 1921. évi június 4-én 46.542/V. B. sz. alatt kiadott rendeletben körülírt módon viselni, mégis azzal a különbséggel, hogy a rendelet II. részében említett s az illetmények fedezésére szolgáló átalányösszeg előzetes befizetése helyett a munkáltató a vízmester (halászmester) kiküldetése előtt oly értelmű nyilatkozatot állít ki, a melyben magát a szabályszerűen megállapított költségek megfizetésére kötelezi. Ezeket a költségeket aztán, azoknak szabályszerű megállapítása után, a munkáltató az állampénztárba fizeti be.

Jelen rendelet nem érinti a M. Kir. Halélettani és Szennyvíztisztító Kísérleti Állomás működését, melyre nézve az 1906. évi 16.980. sz. itteni rendelettel életbeléptetett szervezeti szabályok s az 1920. évi 5504. sz. rendelettel újonnan megállapított díjszabás irányadó.

Felhívom alispán urat, hogy a rendeletben foglaltakat az érdekeltek közönségnek minél szélesebb körben hozza tudomására.

Budapest, 1921. évi június hó 23. Szabó s. k.

Halászati ügyekben a minisztériumi szakközvegek eljárása s igénybevétele.

A m. kir. földművelésügyi miniszter úrnak két rendelete jelent meg (I. a „Hivatalos rész“ rovatot), a mely f. évi július hó 1-től kezdődőleg szabályozza a halászati ügyekben eljáró szakközvegek eljárását, az eljárás díjait s e szakközvegeknek a közönség részéről való igénybevételének módjait s az igénybevételért megterítendő költségeket.

Eddig, a mint az általánosan tudva volt, a halászati ügyekben dolgozó szakközvegek működése a nagyközönséggel szemben teljesen ingyenes volt. Indokolt volt ez addig, a míg a halászatot a mai modern alakjában, mint egészen új s különleges termelési ágazatot meg kellett ismertetni s be kellett vezetni. Hosszú évek munkájának eredményeképp számos halgazdaság létesült e szakközvegek közreműködésével az országban s a meglévő példák a gyakorlatban mindennél meggyőzőbben igazolják a halászati üzemek életrevalóságát. Igazán nincs többé szükség arra, hogy valakit meg kelljen győzni arról, hogy a halászat megfelelő viszonyok között jól jövedelmező foglalkozás. Méltányos ennélfogva az is tehát, hogy az állam akkor, a mikor szakközvegeinek közreműködésével az ilyen hasznot hajtó üzemek berendezését elősegíti, az érdekeltektől ezért a támogatásért bizonyos megtérítéseket kérjen. Ennek annál is inkább itt van az ideje, a mikor a szerencsétlen háború után a legszegényebb ebben az országban maga az állam.

Az egyik rendelet (14.530/1921. F. M. sz.) a törvény által előírt hatósági eljárások során a halászati szakértői működésért átalányösszegben 200 K utazási költséget és 100 K napidíjat állapít meg, a mely összegeket az eljárást vezető hatósági közeg ítéli meg s fizeteti be az adóhivatalba.

A másik rendelet (14.520/1921. F. M. sz.) azoknak a műszaki közvegeknek, a kik a földművelésügyi minisztériumban a halászati igazgatás ügykörében teljesítenek szolgálatot, a közönség részéről való igénybevételét szabályozza.

Ezek a szakközvegek, épp úgy mint eddig, teljesen díjtalanul állanak az érdekeltek rendelkezésére addig,

a míg csak tanácsadásról, véleményezésről van szó, sőt díjtalanul végzik a tervezéseket és költségvetés összeállítását is, tehát mindazt, a mi teljes tájékoztatást adhat az illető félnek, hogy érdemes-e a tervbe vett halászati üzemet berendezni vagy sem. A mennyiben azonban műszaki felvételekről, illetőleg az elhatározott munka vezetéséről s felügyeletéről van szó, az évégből alkalmazott *vízmester* (halászmester), vagy vízmesternövendék szabályszerűen megállapított illetményeit a munkáltató tartozik megtéríteni.

Ezek az illetmények a 46542/V. B. F. M. sz. rendeletben vannak szabályozva. Ebből a rendeletből tájékoztatásul idézzük a következőket:

1. Napidíj. Hivatalos kiküldetések alkalmával a vízmesternövendék, ugyanúgy mint a vízmesterek a 9700. M. E./1920. számú kormányrendelet 1. pontjában a műszaki és kezelő altisztek részére megállapított 80 K napidíjat számíthatják fel a kormányrendeletben foglalt korlátozások mellett.

Az esetben, ha munkáltató a kiküldött vízmester vagy vízmesternövendék részére természetbeni ellátást ad, a hivatkozott kormányrendeletben megállapított napidíj helyett a vízmester vagy vízmesternövendék csak mérsékelt napidíj felszámítására jogosult. A mérsékelt napidíj összege, tekintet nélkül a kiküldetés hosszabb vagy rövidebb tartamára, naponként 25 (huszonöt) koronát tesz ki.

A vízmester vagy vízmesternövendék a munkáltató részéről természetben felajánlott ellátást tartozik elfogadni.

Ennek folytán a hivatal feltétlenül még a vízmester vagy vízmesternövendék kiküldése előtt a munkáltatóval tisztázni tartozik azt, hogy a kiküldendő vízmester vagy vízmesternövendék természetbeni ellátást kap-e vagy sem, az eredmény az utazási számlán „természetbeni ellátás nyújtását munkáltató előre megtagadta“, vagy „munkáltató természetbeni ellátást adott“ megjegyzéssel minden esetben feltüntetendő.

2. Bérkocsidíj. A vízmester vagy vízmesternövendék a 9700. M. E./1920. számú kormányrendelet 6. pontjában megállapított bérkocsidíjat, kormányrendeletben foglalt korlátozással kizárólag csak akkor számíthatja fel, ha munkáltató természetben fuvart nem adott.

3. Fuvarpénz. A 9700. M. E./1920. számú kormányrendelet 10. pontjában megállapított 10 K fuvarpénz a vízmester vagy vízmesternövendék által kizárólag akkor számítható fel, ha munkáltató természetbeni fuvart nem bocsát rendelkezésre.

Ha a munkahelyen meghálásra alkalmas hely egyáltalán nincsen és a vízmester vagy vízmesternövendék lakóhelye a munka helyszínétől négy kilométernél távolabb fekszik, az esetben a lakóhelytől a munka helyszínére és meghálás végett a munka helyszínéről a lakóhelyre a tényleg megtett út hosszának megfelelő fuvarpénz felszámítható.

A munka helyszínén megtett járatokért, továbbá az egymástól négy kilométernél távolabb nem eső két vagy több munkánál való felügyeletnél fuvarpénz felszámításának helye nincs.

E rendeletek alapján már most mindenki, a ki a földművelésügyi minisztérium szakközvegeit halászati ügyekben igénybe akarja venni, tartozik majd előlegesen nyilatkozatot kiállítani, a melyben kötelezi magát a rendeletben előírt költségek megtérítésére.

Mindezek a rendelkezések egyébként teljesen azonosak a kulturmérnöki hivataloknak talajjavítási vagy más ügyekben való igénybevételét szabályozó s már régóta életbeléptetett rendelkezésekkel. Csak az történt tehát, hogy ama kivétel, a mely a halászati ügyek intézésénél e téren eddig megvolt s a mely többé már semmivel sem indokolható, ezennel megszűnt.

Néhai Daday Jenő hidrobiológiai gyűjteményének és magánkönyvtárának sorsa.

Világhírű tudósunk, Daday Jenő elhunytával a műegyetemi állattani tanszék megürült s már meg is szűnt véglegesen. Megvan azonban — és még együtt van — az e tanszékhez tartozott tudományos intézeti felszerelés, könyv- és gyűjteménytár, valamint a Daday hidrobiológiai ismereteket tartalmazó szinte páratlan magánkönyvtára és magángyűjteménye. Ez utóbbiakal vég-

rendeletében akként rendelkezett, hogy ajándékképpen a debreczeni egyetem kapja meg. Az állami tanszékhez tartozott állami felszerelés további sorsa azonban egyelőre ismeretlen. A „Magyar Nemzeti Szövetség” című újságban olvastuk mindezeket, valamint azt az eszmét, hogy ha már Daday így rendelkezett rendkívül értékes magántulajdonaival, akkor ezeket ne válasszák széjjel az intézet többi felszerelésétől, hanem helyezték át az egész műegyetemi állattani intézetet a debreczeni gróf Tisza István tudományegyetemre, hol zoológiai tanszékre amúgyis szükség lesz.

Természetes, hogy ez a leghelyesebb megoldás, de hogy mi a „Halászat” hasábjain miért foglalkozunk mégis ezzel az ügygyel, az az alábbiakból tűnik ki.

Néhai Daday Jenő világhírű szaktekintély volt az édesvízi gerinczelen állatok tanulmányozása terén. Különösen az alsórendű rákokkal foglalkozott sokat s kiváló sikerrel. Hatalmas tudású hidrobiológust vettünk el benne. A tudományos hidrobiológiát azonban a halászathoz a természetes haltáplálék révén szoros kapcsolat fűzi. A tudományos hidrobiológiával együtt fejlődik a gyakorlati halászati biológia is, mely tudomány a halászati többtermelést szolgálja.

Nem közömbös tehát reánk, hogy Daday örökségével mi történik s mindenesetre örömmel üdvözlőnk a debreczeni egyetem leendő zoológiai intézetét, ha az a tudományos hidrobiológia iskolája lenne már megnyitásakor, mint Daday magánkönyvtárának és gyűjteményének örököse. Ez azonban attól függ, hogy mi fog történni ezek után. A „Magyar Nemzeti Szövetség” cikkírójával általában egyetértünk, csupán némely dologban van ellentétes véleményünk. A cikk utolsó bekezdése így szól:

„Debreczen mellett szól végül az a körülmény is, hogy a tanszékkel kapcsolatos intézet továbbra is megtarthatná eddigi *tudományos jelzőjét*. A Hortobágyon tudunkkal halastavakat létesítettek. Ezeknek modern, szakszerű kezeléséhez pedig hidrobiológiai ismeretekre föltétlenül szükség van. Itt az intézet kedvezőbb körülmények között igazi *hidrobiológiai állomássá* válhatnék s külföldi összeköttetései révén továbbra is tiszteletet szerezne a magyar névnek azon körökben, a melyeket ötvenéves multjában sikerült tudományával meghódítani.”

Ez téves beállítás. A hortobágyi halastógazdaság közelségét véletlen, szerencsés körülménynek elismerjük, de mégis egészen mellékes dolognak tartjuk *ebből a szempontból*, mert egy mesterségesen készített, etetéssel dolgozó, télen szárazra lecsapolt halastógazdasági üzem nem olyan természetű vizsgálati tárgy, mely bárminő befolyással lehetne egy tudományegyetemi állattani és hidrobiológiai intézet „tudományos” jelzőjére. Minden tudományos intézetet *vezetője és annak munkatársai* tesznek „tudományossá”. A műegyetemi állattani intézet közelében nem volt semmiféle tógazdaság és Daday Jenőnek mégis küldtek oda meghatározás és tudományos vizsgálatok céljaira hidrobiológiai anyagot — még idegen világrészek vizeiből is! — Hogy utódjának és örökösének Debreczenbe küldenek-e majd, ez attól függ, hogy — ki lesz az utódja és örököse... Ez a jövő titka.

Ami pedig a tudományos hidrobiológiai *állomást* illeti, ezzé nem válhatik Debreczenben semmiféle intézet sem. Magyar tudományos hidrobiológiai *állomást* nem tudunk elképzelni másutt, mint a Balaton partján. Ez az egyetlen igazán megfelelő víz, mely *állandó* vizsgálati objektuma lehetne egy ilyen állomásnak. De ha nem létesülhetett békeidőben, vajjon lehet-e gondolkodnunk erre napjainkban?

Végül a halasvizek és tógazdaságok modern, szakszerű kezelését illetőleg egyetértünk a cikk írójával, hogy ehhez többek között hidrobiológiai ismeretek is szükségesek. *De elsősorban gyakorlatiak.*

Ezeket az ismereteket, vagy ilyen ismeretekkel kapcsolatos útmutatásokat, szaktanácsokat minden hazai halászati üzem és tógazdaság megkaphatja és meg is kapja a m. kir. *halélettani és szennyvíztisztító kísérleti állomástól tizenöt év óta*. Ennek a halászati többtermelés szolgálatában álló s a földművelésügyi minisztérium kötelékébe tartozó szakintézetnek szervezeti szabályzata értelmében éppen ez az egyik főfeladata.

Erről az intézetről — hallgat nemcsak a „Magyar Nemzeti Szövetség” cikkírója, de Náday Lajos dr. is, a „Magyarság” cz. napilap június 14-i számában megjelent rövid cikkében, melynek tartalmával egyébként tökéletesen egyetértünk, különösen azzal, hogy: „halászati többtermelés sem képzelhető el a hidrobiológia eredményeinek tekintetbevétele nélkül.”

Ezt azonban tudja és tudta nagyon jól a magyar földművelésügyi kormányzat azelőtt is: ezért létesítette a halélettani kísérleti állomást, amint már előbb jeleztük, tizenhat évvel ezelőtt s mert szüksége van reá Csonka-Magyarországnak is, azért kapott végre mult év őszén *állami épületben* minden tekintetben megfelelő helyiségeket. Akváriumterme, biológiai, fizikai és kémiai laboratóriumai ősz óta szerelés és berendezkedés alatt állanak és ha — egy-két hónap mulva — újra egészen munkaképes lesz, *teljes erővel újra fölveszi a munkát a halászati többtermelés érdekében, mert eddig is ezt csinálta*, míg Daday intézetének — mint műegyetemi állattani intézetnek — a multban sem ez volt a hivatása, hanem az állattan oktatása. Ha Daday szerencsénkre véletlenül világhírű elméleti hidrobiológus volt, kérdés, hogy utódja Debreczenben, vagy bárhol, egy egyetemi állattani tanszéken megint egyáltalán *hidrobiológus* lesz-e? Nem lesz-e az illető professzornak esetleg a zoológia egészen más területe a kedvenc szűkebb szakmája?

S ha véletlenül megint egy kiváló hidrobiológus lenne is Daday utódja és örököse — aminek mi örülnénk a legjobban és a *legönzettelebbül* —, akkor is csak a m. kir. halélettani kísérleti állomásnak lesz feladata „a hidrobiológia eredményeinek tekintetbevétele s a halászati többtermelést szolgálni”, a tógazdaságokkal érintkezni, őket szaktanácscsal, gyakorlati hidrobiológiai ismeretekkel segíteni s az ország összes halasvizeit *ilyen célból* tudományosan vizsgálni. Erre megfelelő szakemberekkel és hosszú gyakorlattal rendelkezik az állomás, amit a cikkek írói is igen jól tudnak.

Ami tehát a cikkekben félreértésre adhat okot, azt tisztáznunk kell: 1. A Daday-féle tanszékkel kapcsolatos intézet *nem az egyedüli hidrobiológiai intézménye* Magyarországnak. 2. A halászati többtermelés ügyét, az alkalmazott hidrobiológiát, a halászati biológiát a m. kir. halélettani kísérleti állomás művelte és műveli a jövőben is. 3. A Daday-féle könyvtár, gyűjtemény és a műegyetemi tanszéke legcélszerűbben Debreczenbe való helyezéssel lenne megmenthető az *elméleti*, tudományos hidrobiológia további művelése számára.

Ha ennek a tudománynak oly kiváló művelői lesznek, mint Daday volt és lesz iskolája hazánkban, annak mi örvendünk majd a legjobban.

HORGÁSZAT.)*

A horgászsport művészetéhez.

Mélyen tisztelt Szerkesztőség!

Mint kezdő halász kérem a mélyen t. Szerkesztőséget, hogy 1921. május hó 15-én megjelent „Halászat”-ban közölt „A horgász-sport művészetéről” szóló cikkre vonatkozólag, gátló körülményeim miatt bár kissé későn, néhány szót megjegyezhessek.

Ugyanis Czainskij mérnök úr, egyes, általam talán fontosnak tartott részen csak átsiklik, azon nézet hangoztatásával, hogy a gyakorlott halász azt már úgyis tudja, mit csináljon ebben és ebben a helyzetben. Igen ám, de akadhatnak — mint magam is — tanulni vágyó kezdő halászok, kik ennyivel nem elégedhetnek meg s kik talán kíváncsiak arra is, hogy egy-egy konkrét esetben miként kellene okszerűen eljárni. Pl. egy helyen ez áll: „A jó horgász nem veszi különös szerencsétlenségnek, ha egy nagy, 4–5 kilós csuka horgát elszakítva, elillan; nem telik bele 24 óra...” stb.

Igen, a gyakorlott halász tudja azt, miképp szereze vissza elszabadult csukáját, de azért — ha könyvből talán nem is lehet halászatot tanulni — még se értett volna, ha a mérnök úr némi tájékoztatást nyújt ez irányban. Vagy pl. „Aszerint, hogy a víz apad vagy árad, a partmenti és vízszintéri viszonyok és körülmények is váltakoznak és a jó horgásznak azonnal mérlegelni kell...” stb. Ime megvannak a körülmények, megmondja mit csináljunk, csak azt nem mondja, hogy *mit, mikor* csináljunk!

Ha tehát a mérnök úrnak nem volna terhére, kérném, hogy ezen eseteket alkalomadtán kissé behatóbban fejtegesse. Meg aztán — mint azt Francisci felügyelő úr is megjegyzi a „Halászat” 1921. június 15-iki száma „Vegyés” rovatában — talán rajtam kívül is akadnak, a kik a „hármás horoggal való” horgászás iránt is érdeklődéssel viseltetnek; kérném erre vonatkozólag is a mérnök urat, ha ideje engedi, talán a „Halászat” hasábjain, engedjen egy kis bepillantást nekünk is, fiatal kezdőknek, tapasztalatai tárházába.

Magyaróvár, 1921. június 16.

Kiváló tisztelettel

Anghi Csaba Geyza, akadémikus.

A Balaton Halászlásztársaság (Siófok) a Balatonon való sporthorgászat engedélyezésére nézve az alábbi értesítést teszi közzé: Tisztelettel értesítjük, hogy Igazgatóságunk június hó 1-én tartott ülésében a horgászjegy kiváltási díját június hó 15-től szeptember hó 15-ig terjedő időre 200 koronában, egy havi időtartamra pedig 100 koronában állapította meg és az így befolyt jövedelmet, miként az elmúlt esztendőben, ezúttal is hazafias közczélra ajánlotta fel.

Kérjük a fenti összeg beküldését, melynek vétele után a horgász-jegyet t. Cím részére kiállítjuk és postára adjuk.

A kifogott hal megváltási díja fejében ezenkívül minden engedélyes köteles a „Halászat” című szakfolyóirat javára (Szerkesztőség V., Országház-tér 11., II. em.) 30 koronát beküldeni. A ki ez utóbbi kötelezettség alól magát kivonja, a jövő évben horgász-jegyet nem kap.

A vállalat ily feltételek mellett kiállított horgász-jegye csak az állami halász-jegygyel együtt jogosít fel a horgászatra.

Siófok, 1921. június 1.

A mint lapunk más helyén olvasható, a vállalat a horgász-jegyek kiváltási díját is a „Halászat” című szaklap céljára ajánlotta fel.

Szerk.

TÁRSULATOK. EGYESÜLETEK.

Az Országos Halászlásztársaság június hó 9-én **Inkey Pál** elnökletével **választmányi** ülést tartott. Jelen voltak: Darány Ágoston, Goszthony Mihály, Kócsy Imre, Küttner Kálmán egyesületi pénztáros, Purgly Pál, Répássy Miklós, Scheiber József, Simonffy Gyula titkár, Szurmay Sándor báró és Zimmer Ferencz. Távollmaradásukat kimentették: Corchus Béla, Dr. Hirsch Alfréd, Stögermayer Alajos és Végh János.

Elnök a napirend előtt az egyesület nevében üdvözli Répássy Miklóst abból az alkalomból, hogy az Országos Vízéptési Igazgatóság élére került.

1. **Titkár** bemutatja a Deutsche Fischerei Vereinek az egyesület üdvözlésére küldött, lapunk június hó 15-iki számában is közölt választát.

Bejeleníti továbbá, hogy a Budapesti Horgászok Egyesülete el-

*) Több oldalról kifejezett kívánságnak megfelelően, állandó rovatot nyitottunk e cím alatt; kérjük a horgászatot művelő t. olvasóinkat, juttassanak minél gyakrabban s minél több közleményt e rovat számára.

Szerk.

határozta, hogy testületileg és egyénenként belép az Orsz. Halászlásztársaságba. — Örvendetes tudomásul szolgál.

2. **Titkár** ismerteti a földművelésügyi miniszter választát, melyet az egyesületnek a „Halászat” költségeihez való hozzájárulásra vonatkozó beadványára küldött, a mely szerint f. évi július elsejétől a lap kiadási jogát visszaadja az egyesületnek, miután az eddig vállalt nyomdaköltségeket tovább nem viselheti, azonban ha az egyesület a lapot továbbra is fenntartani óhajtja, úgy bizonyos feltételek mellett anyagi támogatást helyez kilátásba. A választmány egyhangúlag elhatározza, hogy a lapot feltétlenül fenntartja s annak további szerkesztésére Répássy Miklóst, lapunk eddigi szerkesztőjét kéri fel és e célból beadványt intéz a földművelésügyi miniszter úrhoz.

Ezzel kapcsolatban Purgly Pál, mint a Balatoni Halászlásztársaság elnök vezérigazgatója a „Halászat” további fenntartása céljára felajánlja a Balatonon kiadandó horgászjegyek kiadásáért befolyó összegeket. — Köszönettel örvendetes tudomásul szolgál.

3. Az egyesület kötelekébe a közgyűlés megerősítésének fenntartásával felvették és pedig az alapító tagok sorába: a „Balaton-lellei tógazdaság”, a rendes tagok sorába: Dr. Kerékfy Gilbert, Budapest; Simándi Sándor, Újpest.

4. Eissen Károly és Bori Pálnak az egyesületből való kilépését tudomásul vették.

5. **Zimmer Ferencz** indítványára a választmány elhatározza, hogy augusztus hóban a kishalászok érdekeinek megtárgyalása végett rendkívüli közgyűlést fog összehívni.

6. Végül Répássy Miklós indítványára elvben elhatározott, hogy amennyiben lehetséges, az egyesület a jövő év őszén halászlásztársasági kiállítás rendez.

Ülés után a választmány tagjai közös, kellemes, fesztelen vacsorára gyűltek össze.

T.

A Balaton Halászlásztársaság R.-T. és a „Halászat”. Kaptuk a következő levelet: „Kedves kötelességemnek tartom a t. szerkesztőség nb. tudomására hozni, hogy vállaltaunk igazgatósága f. hó 1-én tartott igazgatósági ülésében — méltányolva egyetlen hazai szakfolyóiratunknak a magyar halászlásztanulmányozása, fejlesztése és gazdasági hasznosítása körül évtizedek óta kifejtett eredményes munkáját — a horgászjegyek díjából befolyó ezidei egész jövedelmét a „Halászat” című folyóiratunk céljaira felajánlani határozta és megbízott engem, hogy ezen határozatát a t. Szerkesztőséggel tudassam.

A kifogott hal megváltása fejében minden horgász-engedélyestől 30 korona egész idenyre fizetendő pótdíjat kérünk, amely összeget az engedélyesek közvetlenül a „Halászat” szerkesztőségéhez tartoznak beküldeni.

Aki ez utóbbi kötelezettség alól magát kivonja, annak a jövőre horgász-jegyet nem adunk. Tisztelettel kérjük ennél fogva, méltóztassék intézkedni, hogy a beérkezett megváltási díjakról pontos nyilvántartás vezetessék. Siófok, 1921. június 13. Kiváló tisztelettel a Balaton Halászlásztársaság nevében **Dr. Lukács**, ügyvezető igazgató.”

E levélnek aztán ez a folytatása:

„Hivatkozással f. hó 13-án kelt sorainkra, van szerencsénk tisztelettel értesíteni, hogy a horgászdijakból befolyó jövedelem első részlete fejében a mai napon 10,000 K-t, azaz tízezer koronát küldtünk el pénzeslevélben a „Halászat” tek. Szerkesztősége címére. Siófok, 1921. június 20. Mély tisztelettel a Balaton Halászlásztársaság nevében **Dr. Lukács**, ügyvezető igazgató.”

A részvénytársaság igazgatóságának a halászlásztársaság közérdekét annyira szem előtt tartó e nagylelkű elhatározásáért csak a legnagyobb hálával s köszönettel tartozik a „Halászat” minden barátja.

VEGYESEK.

Gyászbesz. Öszinte részvétellel vettük a szomorú hírt, hogy a halászat egy régi munkása: **magyarországi Koncz István**, a sárdi tógazdaság tisztje, f. évi június hó 22-én élete 54-ik évében elhunyt.

Halászlászlóavatás a Balatonon. Régmúlt századok szép halászhagyományát elevenítették fel Péter és Pál napján a Balaton Halászlásztársaság fonyód-szentpéteri telepi halászlászi.

A kies fűrdőhely agilis új plébánosának, **Ify Lajosnak** kezdesére saját keresményükből s csak kis részben önkéntes adományokból egy remekbe készült selyemzslót szereztek, amelynek felszentelése jól sikerült ünnepség keretében részint a hegytetőn, pompás kilátón épülő új templomban, részint a Balaton vizén, a halászgőzösön és halászbarkákon folyt le az egész Balaton nagyszámú halászlászi és a halászlásztársaság barátainak részvételével.

Az ünnepség rendezésében, annak nagy erkölcsi sikerében oroszlánrészre van Fonyód mecenásának, az önzetlen munkában fáradhatatlan, áldozatkészségben kifogyhatatlan **Ripka Ferencz** budapesti gázgyári vezérigazgatónak, akit **Schrey Ede** halászlásztársasági főfelügyelő

nagy megértéssel és odaadással támogatott az ünnepély előkészítésének munkájában.

Az ünnepély kora délelőtt az új templomban tartott zászlószenteléssel kezdődött, amelynél a zászlóanyai tisztet — a megjelenésben akadályozott *Purgly Pálné* helyett — *Ripka Ferenczné* vállalta s amelyet emlékeztetésképp halászaik számára az avatásra meghívott *Hinterekker* szőlősgyőröki plébános megragadó erejű prédikációja. A felszentelt zászló rúdjaiba nagyszámú szeptet vertek az adakozók, úgy hogy a halászzászló költségein kívül a templom tervbevetett hatalmas világítótornyának s a halászok hazavezérlő fényzórójának költségeire is került az adományokból.

Délután 7 órakor a halászok és családtagjaik a vendégsereggel impozáns menetté fejlődve előbb harangkongás, később cigányzenekar hangjainál a kikötőbe vonultak, a feldíszített halászhajókon rendezett istentiszteletre. De mielőtt még a menet a mólóra ért volna, a Badacsony hegy mögül haragos sötét felhők vonultak fel s hatalmas erejű szélvészttől kísérve megeredt a nyári eső, amely a program legszébb pontját, a vízi szertartást megfosztotta — sajnos — gyönyörű háttérétől, a Szigligetnél eltűnő nap alkonyi pompájától.

Este kilencz óra is elmúlt, mikor a zivatar alatt a nagyvendéglőbe szorult halászsereg az ünnepély védnökeivel és a vendégek nagy sokaságával a halászhajókon és a mólón elhelyezkedett, hogy a gőzösön felállított oltár mellől újra feléje hangzó erkölcsi tanítást meghallgassa. A szentbeszéd után *Ripka Ferencz* egyházközségi elnök intézett megható közvetlenséggel szép beszédet a halászokhoz, utána pedig zsoltárok énekeltetését következett, amely a Balaton lecsúszott hajjai fölött nagy messzeségekbe vitte el a halászok hívó könyörgését a földek, vizek és minden élők Urához.

A megható hangulatú szertartás után a halászok és a halászok barátai a hagyományos halásztelekből összeállított társasvacsorára gyűltek össze a Drexler-szállóban.

A Balaton Halászati Részvénytársaságnak bizvást oka van hinni, hogy a zivatar ellenére is, jól sikerül ünnepélyről derék halászaik lélekben felfrissülve, ősi, tisztas mesterségük szeretetében megerősödve távoztak. A magyar halászat felvirágoztatása érdekében nagyon kívánatos volna, ha ilyen és ehhez hasonló hagyományos szokásokat minél gyakrabban elevenítenének fel a magukat és kenyerüket megbecsülő halászaiknak.

A VII. nemzetközi halászati kongresszus f. évben Spanyolországban lesz. Az utolsó nemzetközi halászati kongresszust Belgiumban, Ostendeben, tartották 1913-ban; ezen a kongresszuson Magyarország is képviselve volt. Ott fogadták el azt a javaslatot, amely a legközelebbi kongresszus helyéül Spanyolországot állapítja meg. A háború akadályozta eddigi összejövését; most aztán a spanyol kormány megjöttnek látta az időt a megtartására és Santanderbe, a híres spanyol fürdőhelyre hívja azt össze.

A résztvenni kívánóknak a kongresszus titkárságához (Ministerio de Marina de España, Madrid) kell fordulniok, a hol a továbbiakról értesülést nyerhetnek.

Sajnos, a mai viszonyok között nemcsak Magyarország hivatalos képviseltetéséről kell lemondanunk, de magyar halász se igen akad, a ki e messze külföldi útra rászánja magát.

Egyébként, az összehívó ország jellegének megfelelőleg, legnagyobb részét a tengeri halászattal összefüggő kérdésekről fognak tárgyalni.

Kiállítás. A Duna-Majna folyamszövetség nagyohszabású kiállítást rendez a nyáron Münchenben.

A kiállítás felöleli a Duna-medence, illetőleg a dunamenti államok összes gazdasági viszonyait. Ennek kapcsán a magyar halászat is képviselve van. Nevezetesen ott láthatók Magyarország halászati térképe, a magyar halászat fejlődését feltüntető grafikonok, aztán a tógazdaságaink és nyíltvízi halgazdaságaink üzemeről tájékoztató több fénykép, a szülőtenyésztésünkről való tájékoztatás céljából a mesterséges szülőikrafészek, annak csomagolási módja és a költetésére való kosarak, végül néhány jellemző hal-preparátum.

„Csóvás“ halászat. A Bodrog folyón olyan medrekben használják, a hol sok a tuskó s a hálólúzás egyéb akadályai. Ilyen helyeken ágas fákat állítanak be a vízbe, ferdén, úgy, hogy a végük-ről kútgémszerűen lóg le a zsinórra kötött „csóva“, ágakból, nád-ból összerakott, a vizen úszó s azon szétterpeszkedő nyaláb. Ennek a csóvának a közepéből tovább lóg le a zsinór a víz fenekére. A zsinórra, közvetlenül a csóva alatt, egy csomó *zabkalászt* köt a halász, aztán tovább egyenlő közökben lefelé egy-egy kalászt. Ezekre a kalászokra szoknak rá a halak s a mint a csóva alatt lakmároznak, a halászok emelőhálóval ejtik őket zsákmányul. Ez az emelőháló csónakra darúszerkezettel van szerelve; a csónokban két ember ül, egyik a hálót kezeli, a másik hajtja a csónakot.

Nyár elején a csóváról csüngő kalászokra még csak inkább apróbb halak mennek, de azok után meg a ragadozók: a süllő, harcsa leselkednek. Később az érettebb szemű zabkalászon már a pontyok

lakmároznak, mert hogy „a ponty nagyon szereti a zabot!“ A halászok naponként háromszor szokták végigjárni a csóvákat: reggel, délelben s este. A fődolog, hogy az evezős zajtalanul dolgozzék s meglepjék a vadászó vagy lakmározó halakat, a melyek jelenlétét a csóvák körül gyűrűzve mozgó víz árulja el.

Halászbérleti szerződések változó bérösszeggel. Mult számunkban e czímen közlöttekhez pótlólag czélszerűnek véljük olvasóinkkal egy német szakember igen szellemes formuláját is megismertetni, a mint azt az egyik német szaklap közli (Mitteilungen der Fischereivereine für die Provinzen Brandenburg, Ostpreussen, Pommern. 1921. Nr. 5.).

A felajánlott s a bérlő részéről elfogadott első évi bérösszeg a bérlet következő éveiben növekszik vagy csökken a halarak változása szerint; a halarak változása mindig a megelőző lefolyt év halárainak átlagáraiból számítandó. A bérösszegnek megfelelő halmenyiség pedig a bérlet kezdetét közvetlenül megelőző év átlagos haláiraiból állapítandó meg. Meg kell nevezni szabatosan azokban azokat a halakat is, a melyek árai a számítások alapjául szolgálnak s a piacot is, a hol az árakat jegyezték. Így pl. „1. ponty, 2. harcsa, 3. keszeg. A budapesti vásárcsarnok igazgatóságának nagyban eladásoknál való árjegyzései.“ Ha már most, tegyük fel, a bérlő s bérbeadó 1922. év január 1-től kezdődő bérletnél az első év bérösszegét illetőleg 18,000 K-ban állapodtak meg, akkor mindenképpel kiszámítandó az, hogy mennyi halnak felel meg ez az összeg?

Mondjuk, hogy a ponty átlagára 9000 K, a harcsáé 16,000 K és a keszegé 2000 K volt, akkor ennek az átlaga $27,000 : 3 = 9000$ K, vagyis az első év bérösszegének 2 méterháza, fenti megállapítás szerint értett vegyes hal felel meg.

A bérlő az első évben a szerződésben megállapított módokat mellett fizet tehát 18,000 K-t. A következő 1923. évre ez az összeg az 1922. év halárai szerint változik. Ha mondjuk a ponty árának évi átlaga 5000 K, a harcsáé 9000 K s a keszegé 1000 K lenne 1922-ben, vagyis az átlag 5000 K, akkor ezt 2 q-val szorozva, az 1923. évre szóló bérösszeg már csak 10,000 K-t tenne ki.

A számítás tehát elég könnyen megy. Talán az juthatna még valakinek eszébe, hogy az átlagárak kiszámításánál az egyes halfajtákat előfordulásuk arányában vegyük figyelembe. Ha pl. az illető vízben a zsákmány nagyobb fele keszeg, nem lehet a ritkább, de drágább halakat ugyanolyan mennyiségben a számításba belevenni és a mennyiben többféle halról van szó, akkor azok egymáshoz való mennyiségének hozzávetőleges arányát is meg kell állapítani. Pl. 1. ponty $\frac{2}{3}$, 2. harcsa $\frac{1}{3}$, 3. keszeg $\frac{5}{3}$. De az eredmény ebben az esetben is ugyanaz. A számítás ugyanis ekkor így alakul: $\frac{2}{3}$ ponty átlagára 2250 K, $\frac{1}{3}$ harcsáé 2000 K, $\frac{5}{3}$ keszegé 1250 K; ebből az átlag $5500 : 3 = 1833$ K, vagyis az első év bérösszegének — kerek számban — 10 q vegyes hal felel meg. Az 1922. évre hasonló számítás szerint $3015 : 3 = 1000$ K átlagár jönne ki, vagyis 10 q-val szorozva ugyancsak 10,000 K évi bérösszeg.

Kamcsatka lazaczhálászata óriási jelentőségre emelkedett az újabb időben. Azalatt, míg Európában a népek egymást gyilkolták, a japánok rávetették magukat erre a csodálatos félszigetre s ma már 30 nagy konzervgyár mutatja, hogy dolgozik a japán tőke. Amint egy ott járt szakértő megállapítja, a gyárakban a legnagyobb tisztaság uralkodik s gépi berendezéseik elsorangúak.

A gyárak készítményei is jobbak minden hasonló gyártmánynál. Az európai konzervnagyerkeskedők jelzés nélkül kapják e gyárakból a dobozokat s itt látják el saját jelzéseikkel, hogy a gyártmány japán eredete ki ne tűnjék.

Az ottani vizek lazaczbőségéről csodálatos dolgokat ír.

A különféle fajta lazacok meglepő szabályszerűséggel jelennek meg a folyók torkolatánál. A fogási idő május—augusztus; minden n fajtának meg van a maga ideje.

A lazacok seregéstől jönnek, hogy a folyóba felhatoljanak. De a homokpadokon, a melyekkel minden nagy folyó torkolata tele van, ott várják már őket legrettenetesebb ellenségük: a fókák. Azok is ezrével gyűlnek össze. Élőfalat alkotnak egyik parttól a másikig terjedőleg s oly irtóztató gyilkolást visznek véghez a feltörekvő lazacztömegben, hogy a vizet helyenként vörösre festi a vér. Ebbe a kavardásba gyűlnek bele aztán a sirályok, részint úszkálva, részint röpködve, vijjongva, le-lecsapkodva a zsákmányra. Az illető tudósító egy reggel 3 óra hosszáig szemlélte e t a píratlan vérfürdőt s a legnagyobbszerű természeti tűneménynek mondja. Két előző világhörűli útjában semmi sem hatott rá ennyire.

A lazacok igen nagy tömege kerül azonban, minden akadály ellenére is, fel a folyóba, hogy ott ivjon. A forrásvidéken zárt töme-

geket alkotnak. Az utánuk tódulók az előzőket a szó szoros értelmében kiszorítják a vízből a partra. A szárazra került s ott pusztuló temérdek hal dögletes bűze kilométerekre érezhető.

Érdekes, hogy a lazacok egyik legnagyobb pusztítója e vidéken a medve. Május elején ébred téli álmából; soványan, kopott bundával kerülnek a folyóhoz. Itt aztán a felvonuló lazacokon híznak meg rövid néhány hét alatt; később is legfőképpen hallal élnek egész szeptemberig, a mikor aztán ismét téli álomba merülnek. Mindennapi látvány, hogy a medve bent áll a vízben valami zátonyon s talpával dobálja ki a lazacot a partra, a hol aztán a bocsok s az anyjuk fogyasztják el azokat.

De minden más állat is úgyszólván csak lazacczal él, a kutyák sem esznek egyebet.

Az egyes telepeken roppant tömeget dolgoznak fel. Az egyik kisebb faluban pl. egy nap 30,000 darabot fogtak ki.

Egy régi moszkvai orosz kéziratban olvasható, hogy már 160 évvel ezelőtt olyan tömegekben hatoltak fel a lazacok a kamcsatkai vizekbe, hogy a víz megáradt s a zátonyokat elborította.

Hivatalos árjegyzés. A holt évadnak megfelelően halban forgalom alig van, nagybani eladás elvéve ha előfordul.

A kicsinyben való árúsítás árai nem igen változnak, vagy jobban mondva egyenletesen ingadoznak. A budapesti vásárcsarnokok igazgatóságának árjegyzése szerint június elejétől július elejéig ezeket az árakat kilogrammonként és fillérekben az alábbi összeállítás mutatja:

	1921. június 10.		1921. július 8.	
	Vásár-csarnokokban	Nyílt piacon	Vásár-csarnokokban	Nyílt piacon
a) <i>Édesvízi (élő) hal:</i>				
Ponty, nagy	9000—12000	3500—10000	9000—10000	5000—9000
" kicsiny	4000—6000		5000—8000	
Harcsa, nagy	16000—16000	7000—12000	16000—16000	7000—10000
" kicsiny	—		—	
Csuka, nagy	11000—12000	6000—7000	11000—12000	4000—8000
" kicsiny	8000—10000		8000—10000	

	1921. június 10.		1921. július 8.	
	Vásár-csarnokokban	Nyílt piacon	Vásár-csarnokokban	Nyílt piacon

Fogas süllő, dunai	—	—	—	9000—10000
Kárász	—	—	—	3000—4000
Czompó	—	—	—	—
Márna	—	2500—3500	1000—1000	4000—5000
Keszeg	9600—10000	3000—4000	6800—6800	6000—7000

b) *Édesvízi jegelt (nem élő) hal:*

Ponty, nagy	5000—8000	3500—10000	6000—8000	3000—9000
" kicsiny	2000—4500		3000—5000	
Harcsa, nagy	8000—12000	8000—12000	10000—16000	7000—12000
" kicsiny	5000—8000		6000—8000	
Csuka, nagy	6000—8000	4000—5000	6000—9000	—
" kicsiny	4000—6000		5000—6000	
Fogassüllő, dunai	8000—15000	—	8000—14000	—
I. Fogassüllő, balatoni nagy 3 kg. felül	20000—20000	—	16000—16000	—
II. Fogassüllő, balatoni nagy 2—3 kg.-os	16000—16000	9000—11000	14000—14000	9000—11000
II. Fogassüllő, balatoni kicsi 45 cm. h. feljebb	14000—14000	—	10000—10000	—
IV. Fogassüllő, balatoni kicsi 35 cm. h. feljebb	10000—10000	—	8000—8000	—
Keszeg, balatoni	1000—1000	600—1800	2000—2000	1200—3000
Garda, balatoni	—	—	—	—
Kárász	1600—1600	2400—2400	2000—3000	3000—3000
Czompó	2000—2000	—	—	—
Márna	5000—5000	—	5000—8000	—
Keszeg	—	600—1800	1600—1600	—
Kecsege, nagy	16000—18000	—	14000—14000	—
" kicsiny	15000—16000	—	12000—12000	—
Apró, kevert hal	1200—2000	1000—2000	—	—

Hollandiai háló,

inslég, patentczérna,

haláskötél, zsinég, fonál, varsa,

készen és megrendelésre

ismét állandóan kapható:

ÁDÁM MIKSA, BUDAPEST,

IV., FERENCZ-JÓZSEF-RAKPART 6.

TELEFON: József 61—48.

ROBICSEK ÉS VIGYÁZÓ

hálókötőtelepe

SZEGED, VALÉRIA-TÉR 10. SZ.

Szállít mindenféle

halászhálót, isléget és húzókötelet

a legolcsóbb napi árban.

Halászati Egyesületi tagoknak 5% kedvezmény.

Tógazdaságok figyelmébe!

Veszek több ezer métermázsa élő pontyot, czompót, kárászt stb.

ZIMMER FERENCZ halászmester, BUDAPEST, Központi vásárcsarnok. Telefon: József 48—94

A SÁRDI TÓGAZDASÁG

Levélczím: Tógazdaság Sárd, (Somogy m.).

Sürgőnyezím: Tógazdaság Kiskorpád.

Vasutállomás: Kiskorpád.

ősi és tavaszi szállításra elad 1—2—3-nyaras javított wittingaui pontyot és anyapontyot, bajorországi aischgründl 1—3-nyaras és anyapontyot, japánpontyot (higoi), aranyorfát, naphalat, amerikai törpeharcsát, 1—4-nyaras taví czompót, fogassüllőt, megtermékenyített fogassüllőikrát és minden egyéb tenyészhalat.

A tógazdaság kizárólag csak tenyészhalat termel.

Árjegyzékkel szolgál a Tógazdasági Intézőség Sárd, (Somogy megye).